

Klager

Psykolog

Oslo, 28.01.2020
FER-sak: 49/19K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 13.08.19 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 27.01.20.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Klagen gjelder psykologens arbeid som sakkyndig i en sak om bosted og samvær for tre barn der klager var part i saken (far). På bakgrunn av den sakkyndige rapporten ble det, i januar 2018, inngått et rettsforlik i saken. Klagen henviser til at det har skjedd en alvorlig negativ utvikling hos barna i tiden etter rettsforliket. Arbeidet ble utført etter barneloven §61 nr.1.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG:

- 13.08.19 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
- 28.10.19 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 29.10.19 Psykologen ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP).
- 08.11.19 FER mottok redegjørelse fra psykologen datert 01.11.19.
- 11.11.19 Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere redegjørelsen.

02.12.19 FER mottok kommentar fra klager datert 24.11.19.
03.12.19 Kommentar fra klager ble sendt psykologen med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer.
12.12.19 FER mottok sluttkommentar fra psykologen datert 10.12.19.
12.12.19 Sluttkommentarer ble sendt til klager til orientering.
27.01.20 FER sluttbehandlet saken.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

i) Klagers brev til FER

I sitt første brev til FER beskrev klager en rekke negative forhold ved to av barnas utvikling i form av økt skolefravær, diffuse smerter og atferdsvansker/aggresjon.

Klagen inneholdt en rekke punkter og underpunkter som FER oppsummerte som følger:

1. Utilstrekkelig eller gal metodebruk.
2. Manglende utredning av sentrale tema.
3. Ubalanse i kontaktfrekvens og omfang.
4. Rolleblanding og mulig inhabilitet.
5. Mangel på dokumentasjon etter samtaler.

Når det gjaldt pkt. 1 viste klager til at psykologen ikke hadde innhentet tredjepersonsopplysninger, og ukritisk hadde basert sine vurderinger på uttalelser og annet materiell fra motparten, og ikke på fakta. Klager fremhevet også at barnas synspunkter i liten grad hadde kommet til uttrykk. Ifølge klager hadde ikke den sakkyndige hatt samtaler med begge barna, det var kun det eldste barnet som hadde fått uttale seg. Klager var også kritisk til at psykologen, i liten grad, hadde redegjort for formål og metode i forbindelse med observasjoner han hevdet å ha gjennomført.

Klager hevdet under pkt. 2 at sentrale tema i saken ikke ble utredet, f.eks. mors «voldshistorie» og påstander om bruk av fysisk straff i oppdragerøyemed. Han viste, i den forbindelsen, til bekymringsmelding fra barnehagen til barneverntjenesten. Klager var også kritisk til at psykologen avviste å gå inn i mors voldshistorikk fordi dette, ifølge klager, kunne virke konfliktskapende. Klager mente videre at psykologens anbefalinger av samvær mer var basert på synsing ut fra kjønnsrollestereotypier og ikke på faktiske undersøkelser.

Når det gjaldt punktet om ubalanse i kontaktfrekvens og omfang, viste klager til at alle samtaler med barna forgikk hos mor, samt at psykologen hadde flest samtaler med henne.

Klager hevdet at innklaget psykolog hadde hatt en tett og løpende kontakt med mor etter rettsforliket. Han hadde også skrevet uttalelser vedr. barnas behov, uten at han, ifølge klager, hadde hatt noen ny kontakt med barna. Han viste videre til at psykologen var medlem av en forening der mors grandonkel og onkel også var medlemmer.

Avslutningsvis anførte klager at det ikke virket som om psykologen hadde skrevet notater fra de samtalene han hadde hatt, noe han mente hadde medført feil og unøyaktigheter. Generelt mente han at det dermed ble sådd usikkerhet mht. alle opplysninger som psykologen oppga.

ii) Relevante punkter i «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 28.10.19 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

Etisk bevissthet

En forutsetning for en høy faglig kompetanse er at psykologen er oppmerksom på de fagetiske prinsippene, og integrerer etiske vurderinger i sin profesjonelle praksis.

Metodebegrensninger

Psykologen er oppmerksom på de begrensningene som ligger i metoder og framgangsmåter og de begrensningene som ut fra dette må legges på de konklusjonene som kan trekkes.

Psykologen viser spesiell varsomhet når han/hun anvender metoder, hjelpemidler og teknikker som ennå befinner seg på utprøvningsstadiet og som ikke tilfredsstillende vanlige metodekrav, eller som psykologen ennå ikke behersker fullt ut.

Under disse punktene ba FER om at psykologen redegjorde for, og reflekterte over, den metodebruken han hadde valgt i denne saken, spesielt klagers påstander om manglende innhenting av informasjon fra tredjepart og ulik fordeling av tid mellom partene. Videre klagers påstander om at dette hadde påvirket konklusjonene i saken. Rådet ba også om at han redegjorde for og reflekterte over klagers påstander om manglende utredning av sentrale tema i saken.

II.4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Rollekonflikter og utnyttning

Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit. Psykologen unngår utenomprofesjonelle relasjoner til en klient, som kan redusere den profesjonelle distanse og føre til interessekonflikter eller utnyttelse.

Psykologen er oppmerksom på hvordan intimitet og seksualitet direkte og indirekte kan påvirke relasjonen mellom psykolog og klient. Psykologen unngår privatisering og seksualisering av klientrelasjoner. Seksuell omgang mellom psykolog og klient skal ikke forekomme.

Under disse punktene ba FER om at psykologen redegjorde for den kontakten han hadde hatt med den ene parten i saken etter rettsforliket og eventuelt hvilke etiske dilemmaer dette medførte. Videre at han kommenterte klagers påstander om inhabilitet.

iii) Psykologens redegjørelse.

Psykologen viser til at han har vært sakkyndig i den aktuelle saken, at sakkyndigarbeidet foregikk i perioden xx. -16 til xx.-18 og at det hadde et omfang på ca. 100 timer. Han opplyser om at han i xx-19 mottok en anmodning om opplysninger i medhold av lov om barneverntjenesten §6-4 vedrørende et av barna da barneverntjenesten hadde iverksatt undersøkelse etter §4-3 vedrørende barnet.

Psykologen viser til at klager grunngir klagen ut fra erfaringer med følgene av rettsforliket. Ifølge psykologen ble rettsforliket inngått i xx.-18, det ble signert av begge parter og anbefalt av begge partenes prosessfullmektiger samt rettens administrator, tingrettsdommeren.

Psykologen skriver at den aktuelle saken var preget av ekstremt lite felles faktum om partenes felles fortid og et konfliktnivå mellom partene i nåtid som han vurderte som svært skadelig for barna og som klart fremsto å kunne svekke begges omsorgsevne samt utøvd omsorgskompetanse. Ifølge psykologen valgte han tidlig en tilnæringsmåte og metodikk

som kunne virke konfliktdepende og derigjennom kunne fremstå til barnas beste. Han skriver at han derfor valgte å variere innsatsen henimot partene noe ulikt i de ulike fasene av utredningen. Partenes ønske om å styrke sine hovedsakelige negative påstander om den andre, ble, ifølge psykologen, tonet noe ned og det ble i observasjoner og samtaler fokusert henimot det å styrke deres felles fokus på barnas beste. Han skriver at det å «bevise» den enkeltes svake sider ved å trekke inn historier og eventuelle ikke nøytrale tredjeparter ble dempet ned. Isteden ble det, ifølge psykologen, sikret en grundig gjennomgang av sakens dokumenter og den enkeltes redegjørelse av disse forhold samt at de grundig fikk beskrive både sitt eget perspektiv samt den andres beskrivelse av det samme. Psykologen hevder at kontradiksjon til den enkeltes påstander om den andre etter beste evne ble sikret.

Psykologen skriver at observasjon av samspill og dialoger mellom foreldre og barn, samt barna innbyrdes, var de viktigste kildene til informasjon om barna. Ifølge psykologen foregikk observasjonen i begge hjem med ulike sammensetninger innad i søskenflokken samt ulike barn og voksen i dialoger som oppsto under lek, aktiviteter og måltider. Han opplyser om at han benyttet treffpunkter i begge hjem for å få individuell dialog med barna samt utfordre barna om hva de hadde sagt hos mor om/til far og omvendt, dette for å danne seg et best mulig bilde av barnas egne ønsker og synspunkter. Psykologen viser til at saken gikk over en lang tidsperiode og at dette sikret mye kontakt med begge parter samt en mulighet for dem til å prøve ut ulike samværsformer. Ifølge psykologen ble en løsning grundig diskutert underveis frem mot avslutning av saken som endte med et forlik. Han skriver at forliket bygde både på innhentet informasjon samt direkte observasjon, at begge parter ønsket det og at psykologen og advokater kunne anbefale det.

Ifølge psykologen gikk konfliktnivået mellom foreldrene fra høyt til lavt gjennom det første året, men økte noe i den siste perioden frem mot hovedforhandling. Han skriver at han hadde grundige individuelle samtaler med partene hver for seg med henblikk på å finne ut om det var grunnlag for å få til et forlik. Han opplyser om at disse drøftingene foregikk etter at den sakkyndige hadde avgitt sin rapport.

Ifølge psykologen var forutsetningene for et forlik at begge parter hadde både omsorgsevne og kompetanse til å kunne ha omsorgen for barna selv om begge kunne ha noen utfordringer med å kunne gi en optimal omsorg for barna på et hvert tidspunkt. Han skriver at disse forutsetningene var forankret hos partenes advokater samt dommer. Han viser til at dette speiles i hans sluttrapport som er forsøkt å være konfliktdepende i form og innhold uten å underkjenne de utfordringer som partene hadde samt de bekymringspunkter som var tilstede. Ifølge psykologen formidlet han kontinuerlig til partene sine metoder samt mål med arbeidet etter grundige vurderinger om hva som ble vurdert å være til barnas beste. Han skriver at han var tilgjengelig gjennom hele prosessen både på tlf. og SMS, i tillegg til avtalte møter. Han opplyser om at mor benyttet kontakten utenom møtene noe mer enn far.

Ifølge psykologen var forlikforhandlingen, som partene valgte å gå inn i under hovedforhandlingene, grundige. Han skriver at de foregikk med advokatene som kontinuerlige rådgivere. Videre, at det endelig ble godtatt som det beste for partene og til barnas beste av dommeren.

Vedrørende punkt 1 om omhandler metodebruk, skriver han at ut fra sakens problematikk valgte å bygge på tre primære metodiske tilnærminger: kliniske intervjuer, direkte observasjoner i den aktuelle kontekst, respektive hjem, samt en betydelig gjennomgang av et

omfattende materiale av dokumenter, SMS, bilder og videoer. Ifølge psykologen hadde han også en grundig dialog med barnas skole, henholdsvis både lærere og rektor.

Ifølge psykologen så han ikke at tredjepart opplysninger fra ikke nøytrale kilder ville kunne gi avgjørende og tungtveiende informasjon om barnas fremtidige omsorgssituasjon. Han viser til at begge parter i innledningsfasen var svært opptatt av å få frem negative opplysninger om den andre. Han skriver at mye av det partene trakk frem handlet om ting fra deres felles historie og fremsto som mindre aktuelt for deres nåtidige situasjon. Ifølge psykologen flagget han dette synspunktet tydelig for partene undervis og det kom ikke frem noen innvendinger under forliksforhandlingen om denne tilnærmingen eller andre valgte tilnæringsmåter.

Psykologen hevder at påstanden om at barna ikke fikk uttalt seg er direkte feil. Ifølge psykologen var barna lojale og det var ikke så lett å få frem tydelige verbale utsagn fra de to yngste. Han skriver at tilknytningsatferd samt dialog mellom foreldrene og barna ble viktig informasjon som ble innhentet, vurdert og vektlagt.

Vedrørende punkt 2 som omhandler manglende utredning av sentrale tema, skriver psykologen at han gikk grundig gjennom klagers påstander om voldsbruk fra mor på samme måte som han gikk grundig gjennom mors påstander om fars manglende omsorg for henne og barna. Ifølge psykologen var begge historiene, slik de ble fremstilt av partene, både alvorlige og svært bekymringsfulle med tanke på evne og kompetanse til adekvat omsorg for barna. Psykologen hevder at begge avviste påstander fra den andre og at det som fantes av dokumentasjon var svært begrenset.

Vedrørende mors eventuelle fysiske avstraffelse eller voldsbruk, så var det, ifølge psykologen, et bakenforliggende fokus hos ham gjennom de mange observasjoner og samtaler som ble gjennomført over 1 ½ års tid og det kom ikke frem noe som bekreftet dette i nåtid. Psykologen opplyser om at han også hadde observasjoner av mor og hennes særkullsbarn for å se om det var andre samspillutfordringer som kom til syne med et yngre barn. Ifølge psykologen var det heller ikke mulig å få dokumentert at far hadde hatt manglende omsorg for mor og barn. Han skriver at det var visse forhold knyttet til fars oppfølging av klær, hygiene og lignende hos barna som kunne bekymre, men ikke i den grad at det stilte spørsmål ved grunnleggende omsorgskompetanse.

Vedrørende punkt 3 som omhandler ubalanse i kontaktfrekvens og omfang, så avviser psykologen at det medfører riktighet at alle samtaler med barna ble gjennomført hos mor. Psykologen hevder at disse ble gjennomført i begge hjem. Han skriver at dette kommer tydelig frem i rapporten og at far ikke hadde innsigelser mot rapporten hverken i direkte samtale med ham eller i samtaler under forliksforhandlingene som foregikk under hovedforhandlingen hvor klagers advokat var tilstede. Psykologen bekrefter at han hadde noen flere samtaler med mor enn far. Han skriver bakgrunnen for dette til dels var fars påstander om mors fungering, til dels et utall av SMS 'er med kopier fra dialog mellom foreldrene med innsigelser rundt barnas omsorgssituasjon hos far som mor sendte kopier av og som krevde en grundig gjennomgang.

Psykologen avviser at det har vært tett kontakt mellom ham og mor etter at saken formelt var avsluttet. Han skriver at han støttet en søknad for mor om transport for barna som en naturlig oppfølging i forbindelse med forliket. Ifølge psykologen hadde dette vært et tema under forliksforhandlingene slik at forliket rent praktisk kunne gjennomføres. Han opplyser om at mor har sendt noen SMS til ham etter sakens avslutning samt spurt om han kunne bistå henne,

men at han avviste dette da det ikke ville være fagetisk korrekt ut fra den rollen han har hatt i saken. Han skriver at han i denne forbindelse rådet henne til å søke assistanse hos skole og barnevern dersom det var noe som bekymret henne med tanke på barnas omsorgssituasjon hos far. Ifølge psykologen har han ikke sendt noen ytterligere dokumentasjon om transport. Han opplyser om at han har en åpen profil på et sosialt medium, men at ingen kommunikasjon foregår der hverken profesjonelt eller privat.

Vedrørende punkt 4 som omhandler rolleblending og mulig inhabilitet, skriver psykologen at dette er et tema som blir avklart før saken starter opp samt i det første rettsmøte. Psykologen viser til at han lever og arbeider i en liten by og er ekstra nøye med habilitetsforhold. Han bekrefter at han er medlem i en forening hvor mors grandonkel også er medlem. Ifølge psykologen er relasjonen mellom ham og grandonkelen ikke av privat natur og begge utøver yrker hvor taushetsplikten er lovpålagt. Han skriver at klager var kjent med at de var medlem i samme forening da saken startet opp, en forening med ca. 100 medlemmer, og at ingen av partene hadde innvendinger mot hans habilitet. Klager hadde, ifølge psykologen, gjennom hele prosessen mulighet til å reise dette spørsmålet også etter at rapporten forelå, men uten at dette ble gjort. Psykologen viser til at klager var representert ved en meget erfaren barnefaglig advokat, men klager tok heller ikke dette opp med ham, så vidt psykologen er kjent med. Når det gjelder rolleblending, viser psykologen til punkt 3.

Vedrørende punkt 5 som omhandler mangel på dokumentasjon etter samtaler, skriver psykologen at han under utførelsen av oppdraget tidlig så at voksenkonflikten var det som var den største utfordringen for foreldrene i sin utøvelse av omsorgen for felles barn, samt mangel på felles faktum om deres tidligere samliv. Ifølge psykologen vurderte han tidlig i prosessen at begge foreldrene hadde kvaliteter og muligheter til å kunne ivareta barn og gi dem tilfredsstillende oppvekstvilkår. Psykologen skriver at barna hadde noe ulikt tilknytningsmønster hvor sønnen hadde en tilknytning til far som var viktig å ivareta samt at mor gjennom sitt yrke og væremåte sto noe nærmere sine døtre og lettere leste deres behov. Dette var, ifølge psykologen, bakgrunnen for at den løsningen de valgte. Psykologen hevder at dette var temaer som ble grundig drøftet med partene.

Psykologen avviser at han ikke skrev notater fra samtalene han hadde med far. Ifølge psykologen skriver han lite under selve samtalene da dette lett forstyrrer dialogen, men skriver notater etterpå. Han opplyser om at ingen av partene får tilgang til disse notatene da disse er hjelpemiddel for den sakkyndige og ikke noe form for journalnotat.

Psykologen viser til klagers henvisning til arbeidet han har utført som sakkyndig tidligere. Ifølge psykologen var det ingen som hadde innvendinger til dette arbeidet hverken fra fylkesnemnd, tingretten eller lagmannsretten. Han stiller spørsmål ved hvilken betydning dette arbeidet for øvrig har for den aktuelle saken.

Ifølge psykologen har han etter beste evne fulgt de retningslinjer som er nedfelt i EPNP og arbeidet har vært utført innen rammene av mandat og barnelovens intensjoner om løsninger til barnas beste. Han skriver at det er beklagelig at partene ikke har klart å få den effekten av forliket som alle aktørene og han selv hadde håpet på. Videre, at en fortsatt konflikt mellom foreldrene dessverre vil være skadelig for barna som utrykte både tilknytning og kjærlighet til sine foreldre og som hadde fortjent å få to foreldre som kan samarbeide slik de gjorde i perioder av rettsprosessen.

Psykologen skriver at det er et tankekors at FER ikke påpeker det som irrelevant i sitt brev at klager har googlet for å finne noe negativt om ham, samt at FER heller ikke vurderer at en klage så langt etter med et rettsforlik i bunnen synes noe uegnet for å starte en prosess fra FER sin side.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Som svar på redegjørelsen skriver klager at han helt siden rapporten ble mottatt har ment at både rapporten og den sakkyndiges arbeid ikke har vært tilstrekkelig, men at han har kjent seg maktesløs og ikke hatt kjennskap til hvordan dette kunne påklages uten å starte en prosess i rettsvesenet. Han opplyser om at han først senere fikk kjennskap til FER. Han beskriver bakgrunnen for at han valgte å sende klagen, men denne blir ikke gjengitt her.

Ifølge klager medfører det ikke riktighet at psykologen ikke tidligere har vært kjent med at det har vært innvendinger mot rapporten. Han angir at han har hatt kontakt med psykologen vedrørende dette per tlf. og per SMS. Han viser for øvrig til at psykologen leverte rapporten langt over frist, noe som skapte utfordringer i forhold til kontradiksjon.

Klager viser til at psykologen vektlegger at rettsforliket var frivillig, undertegnet av begge parter, og at partenes prosessfullmektige, dommer og rettens administrasjon støttet forliket. Klager hevder at psykologen i samtale med hans advokat dagen før rettsforliket, oppga at det ville være svært vanskelig å få en dom som ikke var i tråd med den sakkyndiges vurdering da dommeren utelukkende lener seg på den sakkyndiges vurdering. Ifølge klager ble dette også gjentatt i forhandlingene da rettsforliket ble forhandlet frem. Klager opplyser om at psykologen var tilstede da klagers advokat sa at det ville lønne seg å underskrive rettsforliket da retten på bakgrunn av den sakkyndiges anbefalinger likevel ville komme til samme resultat da dommeren utelukkende lener seg på den sakkyndige, og at det eneste klager ville oppnå ved å føre saken til dom, var høyere rettskostnader. Klager hevder at det i beste fall var et sterkt press til å gå med på et forlik.

Ifølge klager kjente han ikke til at psykologen var medlem av tidligere nevnt forening under barnefordelingssaken. Han skriver at han fikk økende mistanke underveis, men ikke våget å ta dette opp med den sakkyndige. Han opplyser om at mistanken senere ble bekreftet.

Ifølge klager har han ikke googlet psykologen, dette ble gjort av en kollega som gjorde vedkommende oppmerksom på hva han fant.

Klager stiller seg undrende til psykologens påstand om at han hadde tett dialog med skolen. Han viser til at han under rettsforløpet fikk spørsmål om hvem psykologen var fra rektor. Ifølge klager skal lærere også ha meddelt at det ikke ble innhentet opplysninger fra dem. Han skriver at heller ikke barnas daværende fastlege var informert om den aktuelle saken.

Klager skriver at det er vanskelig å se ut fra Forvaltningsloven og Helsepersonelloven at psykologen ikke har notatplikt. Ifølge klager er det ikke partsinnsynsrett i notater som har betydning for saken. Han skriver at han har stilt seg undrende til om psykologen har skrevet notater grunnet at det finnes få spor av samtalene mellom psykologen og klager i rapporten. Dersom det ikke er innsynsrett i sakkyndiges notater som kan ha betydning for saken, så er dette, ifølge klager, et alvorlig rettsikkerhetsproblem da dette ikke gjør saken etterprøvable.

Klager avviser at psykologen har hatt individuelle samtaler med barna hos ham. Han viser til at hans eldste datter også, på direkte spørsmål om dette, har opplyst om at dette kun ble

gjennomført hos mor. Ifølge klager har datteren gitt uttrykk for at psykologen kun stilte henne ja/nei spørsmål og at hun opplevde å ikke bli hørt på ønskene sine. Han beskriver at også den mellomste datteren har gitt uttrykk for ønske om å være mer hos sin far.

Vedrørende korrespondanse mellom mor og psykologen, opplyser klager om at mor i flere møter med skolen har opplyst om tett korrespondanse med psykologen etter forliket. Han skriver at dersom disse opplysningene ikke stemmer, så innebærer det at mor ikke er en troverdig kilde, noe som er uheldig da psykologen har basert mye av opplysningene i saken på henne.

Ifølge klager medfører det ikke riktighet at vold var «et bakenforliggende tema». Han hevder at psykologen ikke kartla vold. Han stiller spørsmål ved hvilken grunn barna skulle ha til å ta opp vold som tema. Han viser til at barna i barnehagen i 2015 fortalte at mor slo, at han i 2016 meldte bekymring på grunn av ny vold og at han sendte bilde til psykologen av blåmerker mor hadde påført den eldste datteren.

Ifølge klager var psykologen tydelig på at saken skulle ende med forlik. Han viser til kostandene som dette har hatt for barna. Han skriver at psykologen ikke innhentet opplysninger fra tredjepart og ikke så dette som nødvendig da han hadde en plan om at dette skulle resultere i et forlik. Han hevder at psykologen tok raske og forenklete konklusjoner. Han viser til at da psykologen så bøkene han hadde, så konkluderte han med at klagers hjem var basert på det boklige. Ifølge klager leser han, men hverdagen preges også av andre aktiviteter.

Klager viser til at psykologen er opptatt av konflikten som var mellom partene. Klager hevder at psykologen vet at dette handler om mor. Han beskriver utfordringer som har vært med mor etter samlivsbrudd.

Avslutningsvis skriver klager at han stiller seg undrende til at psykologen etter kritikk ikke inntar en reflekterende holdning, men at han heller går i forsvar og forteller direkte usannheter. Ifølge klager tenker han at psykologen, uavhengig av om han er enig, burde anerkjenne den andres kritikk. Han viser til at den sakkyndige har vært opptatt av datoer og påpeker at mors grandonkel har slettet klager som venn fra sosiale medier høsten 2019, men påpeker at dette kan være tilfeldig.

v) Sluttkommentarer fra psykologen.

I sine sluttkommentarer skriver psykologen at saker under barneloven gir den sakkyndige et utvidet spillerom utover det å legge frem synspunkter og vurderinger samt rapporter som del av grunnlaget for en dom. Ifølge psykologen er det å finne løsninger som foreldrene begge kan enes om i forliksform en foretrukket løsning for både å gi begge foreldre et eierforhold til løsningen samt at barna derigjennom får vite at dette er noe som foreldrene er enige om. Psykologen skriver at dette normalt blir sett på som en ønsket løsning fra både foreldre og dommer.

Ifølge psykologen kan et forlik være kontraindisert under gitte forhold og i forbindelse med noen forlik kan det å sikre en oppfølging fra f.eks. familierådgivningskontor eller barnevern være en premiss som legges til grunn i forliket. I noen tilfeller, skriver psykologen, så inngår også den sakkyndige som samarbeidspart etter partenes ønske, mens i andre tilfeller, er en dom det rette. Videre, at det derfor er prosessen fra en sak er avsluttet i form av at alt skriftlig bevismaterieell er fremmet og eventuelt muntlig innledende bevisføring, som er grunnlaget for

å sikre at et forlik er godt forankret og at konsekvensene er ivaretatt og forstått av partene gjennom partenes advokater og dommer. Ifølge psykologen var dette tilfellet i den aktuelle saken. Han hevder at partene var ivaretatt av erfarne barnefaglige advokater og selve forlikprosessen besto av flere dialoger med hver av partene samt at de hadde drøftinger med sine prosessfullmektiger underveis.

Psykologen skriver at det er korrekt at det var telefonisk kontakt mellom klager og psykologen samt et direkte møte. Ifølge psykologen gikk han grundig gjennom saken med klager og klagers bekymringer for om det beste var et forlik med mor. Psykologen skriver at han også hadde en samtale med klagers advokat med hensyn til grunnlaget for prosessen. Psykologen vurderer at bakgrunnen for forhandlingene under rettsaken derfor var grundig ivaretatt. Han opplyser om at han hadde tilsvarende prosess med mor og hennes advokat.

Ifølge psykologen kjenner han seg ikke igjen i rettsforhandlingene slik disse er beskrevet av klager. Han hevder at de refererte opplysningene som klager gir av hva hans advokat skal ha uttrykt, ikke gir et korrekt bilde av hverken dommers rolle og vurderinger, ei heller sakkyndiges ensidige påvirkning av prosess. Han viser til at det i en rettsak er en grundig gjennomgang av den sakkyndiges arbeid samt at begge parter og dommer både kan og stiller de spørsmål som må besvares for å gi et grundig materiale som vurderes sammen med annen dokumentasjon og bevisføring før dom. Ifølge psykologen har dommer i denne saken både gått gjennom rapporten samt all annen dokumentasjon og har på bakgrunn av dette ut fra sitt mandat vurdert om det var grunnlag for å starte forlikforhandlinger. Han påpeker at det hverken advokater, sakkyndige eller dommere har og har fått kunnskap om, er følgene av forliket i ettertid.

Psykologen skriver at han i ettertid, både ut fra informasjon han har fått per SMS fra mor samt det far beskriver, muligens burde ha sikret en oppfølging av forliket for foreldrene. Han påpeker at han anbefalte mor å ta kontakt med skole og barnevern da hans rolle ble avsluttet ved forliksinngåelse. Psykologen gir uttrykk for at det er trist at foreldrene ikke har kunnet mestre utfordringene til barnas beste. Han viser til at de begge ved forliksinngåelse ga uttrykk for at de skulle makte og mestre dette.

Psykologen skriver at han vil påpeke noen momenter i fars nye brev og komme med noen korrigeringer. Vedrørende kontakt med skolen, så viser han til sitt første brev hvor han redegjør for dette. Når det gjelder samtaler med barna, så skriver han at disse foregikk i en så naturlig sammenheng som mulig da dette var barn som uttrykte stor ambivalens og det å få frem hva de egentlig ønsket i det de hadde av preferanser og ønsker, var vanskelig. Ifølge psykologen var ja/nei spørsmål ikke egnet for disse barna, men mer «Hvis du fikk bestemme hvordan du ville ha det». Han skriver at han deretter kunne ha en samtale hvor han «kunne vende noe på det og uttrykke, hvis de ville være hos mor om de ikke ville savne det å være hos far og knyttet det opp til aktiviteter og hendelser som jeg visste at de møtte hos den aktuelle forelderen». Ifølge psykologen fikk han gjennom både samtaler og hjemmebesøk et ganske grundig bilde av hva foreldrene kunne tilby sine barn i form av omgivelser, aktiviteter og interessefelt, noe som ga grunnlag for å kunne trekke dette inn i de anbefalinger om samvær som ble drøftet frem. Psykologen skriver at klager hadde mange, og for barna, gode aktiviteter og interesser. Vedrørende uttalelsen om at klager hadde et «hjem basert på det boklige», så hevder han at dette var en positiv kommentar til ham. Han viser til at barna med klager tilstede fikk kommentarer om hvor spennende det måtte være når klager tok dem med på aktiviteter.

Psykologen avviser klagers påstander om manglende habilitet. Han skriver at det også er underordnet om klager eller andre har googlet ham. Vedrørende notatene han har gjort, så viser han til at disse er kladdenotater og kommentarer til bruk for ham selv og ikke saksnotater eller journalnotater.

Psykologen beskriver det som beklagelig når følgene av et forlik er at barn får ulike utfordringer samt at konflikter mellom partene fortsetter eller øker. Han viser til at partene kan enes om en endring av forliket eller fremmes som en ny sak for tingretten av en av partene.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER skal kun vurdere om psykologen, i utøvelsen av sitt arbeid, har brutt de fagetiske retningslinjene. FER skal dermed ikke vurdere det faktiske innholdet eller konklusjonene i en rapport. Rådet tar også utgangspunkt i at partene, gjennom den ordinære kontradiksjonsprosessen ved domstolene har fått anledning til å korrigere feilaktige opplysninger.

Selv velfunderte faglige prediksjoner kan vise seg å ikke slå til, og det er i utgangspunktet vanskelig å vurdere en klage på en utredning fordi konklusjonene, i ettertid, viste seg å ikke stemme. Klager har pekt på sentrale begrensninger når det gjelder valg av metode og utredningstema, han tar opp spørsmålet om rolleforståelse og rollesammenblanding i tiden etter forliket og påstår at det kan foreligge inhabilitet. Psykologen har redegjort for sitt arbeid og vurderinger som han har gjort. I fra mottatt informasjon fra klager og psykolog fremkommer det at de har ulik opplevelse av arbeidet som har blitt gjort. FER driver ikke etterforskning og må basere seg på partenes fremstilling. Det foreligger i denne saken påstand mot påstand, og det er dessverre ikke mulig for FER å etterprøve hva som er riktig. Ut fra psykologens sin redegjørelse fremkommer det ikke opplysninger som gir grunnlag for å vurdere at psykologen har brutt EPNP i arbeidet som er gjort.

Vedrørende psykologens kommentar om varighet fra arbeidet ble utført til klage ble mottatt, gjør FER oppmerksom på at foreldelsesfristen til FER ifølge gjeldende reglement er 10 år.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard